

Туберкульоз та інші захворювання органів дихання

В Україні досить високий рівень захворюваності на туберкульоз. Стрес, неправильне харчування, куріння, переохолодження на службі можуть сприяти його поширенню. Ризиком захворювання на туберкульоз є також довготривалий контакт з іншою особою, хворою на активну форму туберкульозу.

Симптоми, які можуть свідчити про туберкульозну інфекцію:

- ➔ кашель з або без наявності мокротиння довше двох тижнів
- ➔ прожилки крові у мокротинні
- ➔ біль у грудній клітці
- ➔ слабкість, схуднення
- ➔ підвищення температури тіла (до 37,2°C - 38°C)
- ➔ пітливість вночі.

За наявності таких симптомів або інших факторів, які могли б сприяти виникненню захворювання, наприклад, контакту з хворою людиною, обов'язково варто звернутись до лікаря.

Можливі дві форми туберкульозу: активна та латентна. Люди з латентним туберкульозом не відчують жодних симптомів і не можуть заражати туберкульозом інших. Є окремі тест-системи та лабораторні аналізи, які можуть виявити латентний туберкульоз.

Посилання на скринінгову анкету для визначення можливого захворювання на туберкульоз за посиланням - <https://tbtest.phc.org.ua>

Туберкульоз

Пацієнт з туберкульозом може отримувати безоплатно медичну допомогу як в стаціонарі, так і амбулаторно під наглядом сімейного лікаря.

Послуги, які гарантовані державою та є безоплатними для пацієнта:

- ⇒ консультивання, амбулаторна та стаціонарна медична допомога
- ⇒ лабораторні дослідження: аналізи різних показників крові; коагуляційний гемостаз тощо
- ⇒ молекулярно-генетичні дослідження мокротиння
- ⇒ інструментальні обстеження: рентген, УЗД, бронхоскопія тощо
- ⇒ медикаментозна терапія
- ⇒ знеболення на всіх етапах діагностики та лікування
- ⇒ психологічна допомога
- ⇒ виявлення, діагностика та лікування супутніх захворювань із залученням інших спеціалістів
- ⇒ реабілітація

Амбулаторне лікування стає можливим, коли пацієнти припиняють виділяти мікобактерію (тобто не можуть інфікувати інших) – це підтверджують лабораторними дослідженнями. Після закінчення стаціонарного лікування пацієнт отримує рекомендації та план лікування у фтизіатра та переходить під спостереження сімейного лікаря.

Сімейний лікар спостерігає за станом здоров'я пацієнтів з діагностованим туберкульозом та контролює приймання протитуберкульозних препаратів, призначених фтизіатром.

 За необхідності він може надавати направлення на:

- лабораторні дослідження різних показників крові та сечі
- забір та транспортування біоматеріалу пацієнта для бактеріологічних досліджень

- інші дослідження
- оцінювання слуху, гостроти зору та неврологічних симптомів

Також лікар первинної медичної допомоги може скерувати пацієнта для надання спеціалізованої медичної допомоги щодо діагностики та лікування супутніх захворювань, що загострилися на фоні туберкульозу, або отримання інших медичних послуг, наприклад, з реабілітації.

Інші захворювання органів дихання

Якщо пацієнти мають симптоми захворювання системи органів дихання, їм необхідно звернутися до свого сімейного лікаря. Після огляду лікар за потреби випише скерування на додаткові аналізи чи обстеження, а також на консультацію до фахівця, наприклад, пульмонолога. Аналізи, обстеження та консультація пульмонолога за направленням – безоплатні для пацієнтів.

Якщо пацієнт потребує негайної госпіталізації, лікар видасть направлення одразу в стаціонар. У стаціонарі всі необхідні обстеження, аналізи та саме лікування також є безоплатними.

У разі, якщо стан пацієнта різко погіршився вдома, потрібно викликати бригаду екстреної медичної допомоги. Звер-

нення до стаціонару з бригадою екстреної меддопомоги та подальше лікування після госпіталізації є безоплатними та не потребують скерування від лікаря.

Для діагностики може виникнути потреба у бронхоскопії, яка також є безплатною.

Бронхіальна астма та хронічне обструктивне захворювання легенів

Бронхіальна астма є одним з поширених станів системи органів дихання, що розвивається у військових через контакт з димом чи хімічними речовинами.

За наявності у пацієнта діагнозу бронхіальної астми або ХОЗЛ, ліки можна отримати безоплатно або з частковою доплатою за рецептом від лікаря в рамках програми “Доступні ліки”.

Ліки – не єдина необхідна умова при боротьбі з астмою. Важливо уникати потенційних факторів ризику, які для кожної людини можуть бути різними. Астма вимагає системного лікування та постійного контролю лікарем.

Допомога профільних організацій

Загальнонаціональна гаряча лінія з питань туберкульозу та можливість консультації лікаря-фтизіатра — **0 800 50 30 80**

Куди скаржитись у випадку порушень, які з вами трапилися під час взаємодії з лікарями

- на гарячу лінію НСЗУ за номером 16-77
- керівництву лікарні/поліклініки

Наші довідники щодо медичної допомоги доступні онлайн

www.pryncyp.com/who-we-are > розділ «Матеріали»

1. По яку медичну допомогу ви можете звернутися: первинна медична допомога, спеціалізована медична допомога
2. МСЕК: основні пункти, які варто знати
3. Психологічна допомога: які послуги є доступними
4. Наслідки черепно-мозкової травми, «контузії» та порушення слуху
5. Порушення або втрата зору
6. Захворювання шлунково-кишкового тракту
7. Порушення роботи опорно-рухового апарату після отриманих травм чи поранень
8. Хвороби сечостатевої системи та органів малого таза
9. Репродуктивні проблеми та захворювання
10. Захворювання серцево-судинної системи
11. Туберкульоз та інші захворювання органів дихання
12. ВІЛ, гепатити та інші інфекційні захворювання
13. Онкологічні захворювання та доброякісні утворення
14. Запальні хвороби центральної нервової системи
15. Інфекційні хвороби шкіри та підшкірної клітковини
16. Медико-соціальна експертиза (МСЕК)

Фонд «Партнерство за сильну Україну» (ФПСУ) – це донорська програма, що фінансується урядами Великої Британії, Канади, Нідерландів, Сполучених Штатів Америки, Фінляндії, Швейцарії, Швеції та Естонії. За спільної підтримки уряду України та урядів-партнерів Фонд реалізує проекти, в першу чергу, на деокупованих і прифронтових територіях, спрямовані на посилення стійкості України перед лицем російської агресії. Метою ФПСУ є зміцнення спроможності українського уряду надавати місцевим громадам критично важливу підтримку в співпраці з громадянським суспільством, ЗМІ та приватним сектором.

Довідник був підготовлений за підтримки Фонду «Партнерство за сильну Україну». Зміст довідника є винятковою відповідальністю ГО «Правозахисний центр «Принцип» і не обов'язково відображає позицію Фонду та/або його фінансових партнерів.